

Hanne Henriksen prædiken septuagesima søndag

Taler

Hanne Henriksen
Præst i Horsens Klostersogn

Dato

13. februar 2022

Sted

Horsens Klosterkirke

Omstændigheder

Gudstjenesten blev transmitteret live søndag d. 13. januar i Gudstjeneste på P1.

Tænk at få fingre i, hvad der måske er et ægte Leonardo da Vinci maleri.

Tænk at have købt det for en slik og senere se det solgt på auktion for 450 millioner dollars.

Tænk at eje verdens hidtil dyreste maleri; Salvador Mundi/Verdens Frelser. Det længe forsvundne og sidste af Leonardos malerier, for så at pakke det ned i en kasse og gemme det væk under jorden i en såkaldt ”art port”. Altså en kunst frihavn, hvor store mængder værdifuld kunst opbevares.

Det anslås, at der alene i Genevé står omkring 1000 Picassomalerier skjult i en sådan frihavn.

I mørke.

Hvor ingen kan se dem.

Kostbare kunstværker er nemlig mere end nogensinde blevet investeringsobjekter. Og opbevares de i en såkaldt frihavn, så opfattes de som værende i transit, og ejeren slipper for at betale skat.

Disse kunst frihavne findes overalt i verden og man regner med, at de indeholder kunst for ca. 100 milliarder dollars.

Ud over at det er et svimlende beløb. Og ud over at det konkret betyder, at

meget kunst aldrig når frem til museerne, til offentligheden og dine og mine øjne, så er det paradoksalt, at noget af verdens fineste kunst står skjult i bokse under jorden i stedet for at begejstre og forarge over jorden.

Hvilken kunstner maler billeder, der ikke skal ses?

Eller... hvilken vinter-OL-sportsudøver vil hellere sidde hjemme i hotellets kælder end vinde guld ude på pisten?

Eller... hvilken Gud sætter Løven, Orion, Syvstjernen og alle de andre kunstværker på hvælvingen, hvis ikke de skal vække vores undren og pirre vores vidtstrakte, videnskabelige nysgerrighed?

Hvilken Gud giver os en plads i alt dette, hvis ikke vi skal forstå os som en del af det og påskønne det?

Udfolde os og boltre os i det alt sammen?

Nej vel. I hvert tilfælde ingen kunstner, skiløber eller Gud, jeg kender.

Den Gud, jeg kender, har aldrig villet, at vi skulle nøjes med ingenting.

Han har fra begyndelsen villet, at der skulle være noget frem for intet.

Ligesom han vil, at vi skal leve og ikke slå os til tåls med kun at overleve.

Dermed ikke sagt, at vi i perioder ikke kan blive nødt til at nøjes med at overleve.

Det ved du, hvis du har været syg og indlagt.

Det er vi mange, der har erfaret under pandemien og isolationen.

Det kan mennesker i krig, i nød og på flugt berette om.

Men ellers vil den Gud jeg kender og jeg bekender mig til hellere, at vi lever livet frem for at grave det ned.

Udfolder det frem for at holde det for os selv.

Bringer det i spil – også med risiko for skrammer og tab – frem for ved livets afslutning at aflevere det indpakket, ubrugt og pænt tilbage.

Den livsindstilling er der noget dovent eller noget dukseagtigt over - og ingen af delene rimer på det kunstværk Livet er.

Og det er på den baggrund, jeg hører den hårde tone og forstår stregheden til slut i dagens fortælling. Herren i lignelsen, der jo er selveste Vorherre; Salvador Mundi, lyder som en træt træner, pædagog eller såmænd bare en forælder, der er ved at miste tålmodigheden: Det er UD! hvis vi ikke snart fatter det og henter modet fra ham til at bringe os selv i spil.

Han er nemlig fortællingen om Gud, der er hverken dorsk eller duks.

En Gud, der ikke forblev ubevægelig og uopnåelig, fremmed og fjern, men gik ud over sine klassiske beføjelser og guddommelige grænser, da han valgte at komme os helt nær som et menneske. Lod sin søn føde af en kvinde og leve et liv blandt venner og fjender, indtil det blev tid til at dø.

Evangeliet er fortællingen om Gud, der hverken skjulte sig højt oppe i himlen eller dybt nede under jorden, men gik rundt på jorden.

Her ville han se og ses.

Påvirke og påvirkes.

Begejstre og forarge.

Forfatter Kirsten Thorup fyldte 80 år i ugens løb. Da hun tilbage i 2017 fik overrakt Nordisk Råds Litteraturpris, sagde hun i sin takketale:

”Litteraturen befinder sig lige ude på den anden side af murene, ude i kulden og sneen, i katastrofelandskaberne, ruinerne, i blæsten gennem gaderne, hjemløsheden, i smerten og sorgen, og i ekstasen og kærlighedsvanviddet, i menneskevrirmlen og i de ulykkelige og lykkelige, i mørket og i lyset befinder litteraturen sig.”

Evangeliet er også et stykke litteratur.

Det er det glædelige budskab om Gud, livet og os.

En fortælling, et værk, der gerne må afføde ærefrygt, men helst ikke den slags frygt, der driver glæden, tilliden og kærligheden ud, som hos den tredje tjener.

Uden tilladelse fra Kirsten Thorup tillader jeg mig alligevel at erstatte ordet litteratur med ordet evangelium, og så lyder hendes flotte citat således:

”Evangeliet befinder sig lige ude på den anden side af murene, ude i kulden og sneen, i katastrofelandskaberne, ruinerne, i blæsten gennem gaderne, hjemløsheden, i smerten og sorgen, og i ekstasen og kærlighedsvanviddet, i menneskevrirmlen og i de ulykkelige og lykkelige, i mørket og i lyset befinder evangeliet sig.”

Litteratur og evangeliet trives ikke i lukkede rum, ligesom malerier ikke er skabt til at skjules i mørke. Det lever og ånder af at blive læst og hørt og set af mennesker.

Kan maling på et lærred overheadet kaldes et maleri, hvis det ingen beskuer har?

Kan bogstaver på papir kaldes litteratur, hvis det ingen læsere har?

Og er evangeliet et glædeligt budskab uden tilhørere?

Ja, er Gud overheadet gud, hvis vi ikke var her til at beundre himmelværket over os og de små trodsige vintergækker under os?

Og er vi mennesker, hvis ikke vi vover at leve med de vidt forskellige talenter, vi har og i de mangfoldige udgaver, vi kommer i?

Jeg siger ikke det er let, men det virker meningsløst og skørt at bruge kostbar tid på at frygte livet og skjule det under jorden og ikke være de mennesker; de kunstværker vi er.

Gud er livets kilde, og han vil fortsat gerne være inspirationskilde i vores liv og til

mere liv.

Der er i kristendommens begreb om Gud og tanker om Livet en bevægelse fra intet til mere.

Fra enhed til treenighed.

Fra indignation til inkarnation. Fra vrede til glæde.

Fra to talenter til fire. Fra fem til ti.

Fra liv til død og til liv igen, som da en engel møder kvinderne inde i graven og spørger: ”Hvorfor leder I efter the lost Salvador Mundi her. I graven. I mørket.”

Hvorefter englen peger væk og ud af graven. Vender dem om inde i gravhulen med ordene om, at det er derude. På den anden side af kirkegårdsmuren. Ude på vejene. Ude i menneskevrirmlen, de skal møde ham. Møde ham og hinanden - og leve livet.

Der er ingen vej uden om livet.

Hverken for Gud, os eller vintergækker.

Amen!

Kilde

Manuskript tilsendt fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Prædiken

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/hanne-henriksen-praediken-septuagesima-sondag>